
**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

**PROBLEMS AND PROSPECTS OF MANAGEMENT DEVELOPMENT, PUBLIC
ADMINISTRATION AND PUBLIC SERVICE**

**ПІДСЕКЦІЯ – ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ
SUBSECTION – PUBLIC ADMINISTRATION AND MANAGEMENT
OF ORGANIZATIONS**

Єрошенко С. В., здобувач вищої освіти 1 курсу, група ПУА-201
Науковий керівник: **Шестаковська Т. Л.**, д. держ. упр., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

**ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНСТРУМЕНТІВ ФІНАНСОВОЇ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ**

Фінансова децентралізація – це шлях до незалежності місцевих бюджетів, які повною мірою задовольняли б виконання функцій і повноважень місцевих органів влади. Тому фінансова децентралізація є вагомим важелем в утвердженні їх як самостійних і фінансово незалежних суб'єктів економіки країни. Мета фінансової децентралізації полягає не лише у якісному наданні публічних послуг на місцевому рівні, але і у розвитку місцевої території, її економічного благополуччя. Заходи фінансової децентралізації сприяють покращенню ресурсного потенціалу місцевої території, розвитку людського ресурсу та підприємництва, зміцненню економіки в цілому.

Всі ми чудово знаємо, що чим більше ресурсів, тим більш продуктивною буде система формування місцевого бюджету. А тому для початку потрібно мати ресурси, знати джерела їх утворення та накопичення, умови зростання, обсяги. ресурсів. Отже, одним із головних завдань місцевого самоврядування є формування та підтримання фінансових ресурсів, створення умов для їх збільшення, використовуючи власні повноваження.

Вітчизняні науковці єдині в тому, що місцеві фінанси як система включають у себе кілька основних взаємопов'язаних структурних елементів, які, перш за все, визначаються чинним бюджетним законодавством. Це – видатки, доходи, способи їх формування, місцеві фінансові інститути, суб'єкти й об'єкти системи та відносини між суб'єктами системи й іншими ланками фінансової системи держави.

О. Сунцова представляє структуру системи місцевих фінансів у такому вигляді:

- видатки (поточні, розвитку, на фінансування власних повноважень, обов'язкові, факультативні, на фінансування делегованих повноважень);
- доходи (власні, закріплені, передані, податкові, неподаткові);

- способи формування доходів (місцеві податки і збори, частки загальнодержавних податків, комунальні платежі, доходи від майна та землі, що належать місцевій владі, доходи комунальних підприємств, кредити, комунальні позики, трансферти);
- місцеві фінансові інститути (громадські послуги, самостійні місцеві бюджети, комунальна форма власності, позабюджетні валютні та цільові фонди, місцеві податки і збори, фінанси комунальних підприємств);
- суб'єкти системи (територіальні громади; міські, селищні та сільські ради; голови міст, селищ і сіл; обласні, міські, районні, державні адміністрації і ради; Міністерство фінансів України; Кабінет Міністрів та Верховна Рада України);
- об'єкти системи (фінансові ресурси у фондовій і нефондовій формах);
- відносини між суб'єктами системи, системою та іншими ланками фінансової системи держави взагалі (між суб'єктами системи; між місцевими фінансами та іншими ланками фінансової системи держави) [1].

З таким трактуванням погоджуються й інші науковці, які досліджували питання місцевих фінансів, структуру та підходи до формування їх як системи. Вказані структурні елементи виявлено майже в усіх європейських країнах, що мають сформовані фінансові системи місцевих органів влади.

Із запуском фінансової децентралізації всі структурні елементи системи місцевих фінансів зазнають впливу, а отже, повинні бути адаптовані до нових умов, які складаються у процесі реформування місцевого самоврядування. Джерела утворення фінансових ресурсів стають набагато різноманітнішими за своїм змістом, виходять за аспекти оподаткування і трансформуються в інструменти управління, які є невід'ємною складовою системи місцевих фінансів та визначають напрямки і інтенсивність диверсифікованих фінансових потоків. Має бути сформована цілісна система взаємопов'язаних інструментів, які працюють безперервно, послідовно, синхронно та створюють додаткову вартість ресурсу в кожній точці його зростання і все це за умови ефективного використання коштів [2].

Успіх фінансової децентралізації великою мірою залежить від ступеня участі членів територіальних громад в процесах управління ресурсним потенціалом. Наприклад, для того, щоб стимулювати громадянську відповідальність на місцевому рівні й мотивувати населення до добровільної сплати податків, органи місцевого самоврядування повинні інформувати і залучати їх на всіх етапах прийняття рішень локального значення.

Основними вимогами до системи місцевих фінансів із урахуванням впливу фінансової децентралізації можна визначити такі:

1. Формування ефективної та стійкої бази для мобілізації фінансових ресурсів у межах кожної територіальної громади. Реалізація цієї вимоги передбачає розширення бази доходів місцевих бюджетів за рахунок зростання місцевої економіки; підвищення місцевої фінансової автономії за рахунок знаходження альтернативних джерел доходів, крім державних трансфертів і податків; розробка та реалізація стратегії розвитку ресурсного потенціалу в партнерстві з приватним сектором; диверсифікація джерел фінансових ресурсів.

2. Забезпечення достатнього обсягу ресурсів для збалансованого і динамічного розвитку на місцевому рівні. Кожен із цільових потоків фінансових ресурсів доцільно розділити на різні компоненти асигнування виходячи із пріоритетів розвитку секторів місцевої економіки. Цільове призначення потоків фінансових ресурсів також служить для збереження зв'язків з відповідними галузевими міністерствами, які допомагають удосконалювати шляхи розвитку місцевої економіки, тим самим пришвидшуючи його.

3. Підвищення ефективності управління місцевими фінансами із застосуванням процесного та проектного підходів. Стратегія досягнення цієї вимоги повинна передбачати: формування циклу планування місцевого бюджету та відповідних інструментів управління бюджетними коштами; підвищення професійного потенціалу посадових осіб місцевого самоврядування в галузі планування, фінансового управління та контролю на всіх стадіях бюджетного процесу; створення та впровадження програми публічного інформування та комунікації для досягнення більш широкої участі всіх зацікавлених сторін у розвитку ресурсного потенціалу територіальної громади [3].

Отже, фінансова децентралізація є вагомим важелем в утвердженні місцевих бюджетів як самостійних і фінансово незалежних суб'єктів економіки країни. Саме фінансова децентралізація громад має сприяти проведенню політики реформування системи управління в Україні, забезпечувати стійкість місцевих бюджетів, прозорість та ефективність використання їх коштів і, відповідно, покращувати умови і підвищувати рівень життя громади та країни, в цілому.

Основними вимогами до системи місцевих фінансів можна виокремити саме такі три вимоги: формування стійкої та ефективної бази для мобілізації фінансових ресурсів у межах кожної територіальної громади; забезпечення достатньої кількості ресурсів, потрібних для розвитку; підвищення ефективності управління за допомогою процесного та проектного підходів. Успішне проведення фінансової децентралізації є необхідним для розвитку та підтримання економіки нашої країни.

Список використаних джерел

1. Фінансова децентралізація як онова розвитку місцевого самоврядування. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/5_2018/20.pdf
2. Фінансова децентралізація в Україні: можливості та загрози для забезпечення сталого розвитку територіальних громад. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2017/10.pdf
3. Фінансова децентралізація та її вплив на систему місцевих фінансів України. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/233892467.pdf>

Бибик А. О., здобувач вищої освіти 1 курсу, група ПУА-201
Науковий керівник: **Шестаковська Т. Л.**, д. держ. упр., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ РАЙОНІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Важливим чинником, що впливає на розвиток держави та покращення умов життя є децентралізація влади, а точніше гармонія між централізацією та децентралізацією. Інтеграція з ЄС, якої прагне вся країна також вимагає проведення реформ, однією з яких є реформа децентралізації. Реформа децентралізації представляє собою передачу повноважень та фінансів від державної влади якнайближче до людей - органам місцевого самоврядування. В Україні реформа успішно діє з 2014 року. Зміни, які має принести реформа децентралізації:

1. Посилення місцевого самоврядування;
2. Зміна положення про адміністративно-територіальний устрій;